

UOHSX00I4PFU

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Spisová značka: ÚOHS-S0515/2021/KD
Číslo jednací: ÚOHS-36664/2023/853

Brno 26. 9. 2023

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S0515/2021/KD zahájeném dne 22. 11. 2021 z moci úřední ve smyslu § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, **jehož účastníkem je:**

Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezručovice, zastoupené na základě plné moci ze dne 1. 12. 2021 Mgr. MUDr. Janou Kollrossovou, advokátkou, se sídlem náměstí Republiky 202/28, 301 00 Plzeň,

vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

ROZHODNUTÍ

I.

Účastník řízení,

Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdružice,

tím, že dne 14. 4. 2018 schválil doporučenou minimální cenu za 1 okruh sanitace a dne 20. 6. 2020 schválil navýšení této ceny, přičemž obě ceny po jejich schválení zveřejnil na svých internetových stránkách, kde byly dostupné až do zahájení tohoto správního řízení dne 22. 11. 2021,

přijal a uplatňoval zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů o cenách, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže a mohlo vést k narušení hospodářské soutěže na trhu poskytování služeb sanitace nápojových cest na území České republiky,

a tím **porušil zákaz** stanovený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., a **dopustil se přestupku** dle § 22a odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

II.

Účastník řízení,

Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdružice,

tím, že dne 12. 5. 2012 schválil Etický kodex obsahující ustanovení čl. 4 odst. 2 „*Členové sdružení přebírají práce vykonané dříve svými kolegy pouze v případě, že předcházející smlouvy byly řádně ukončeny nebo zrušeny.*“, přičemž toto ustanovení bylo prokazatelně účinné ke dni zahájení tohoto správního řízení,

přijal a uplatňoval zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mohlo mít za následek narušení hospodářské soutěže a mohlo vést k narušení hospodářské soutěže na trhu poskytování služeb sanitace nápojových cest na území České republiky,

a tím **porušil zákaz** stanovený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., a **dopustil se přestupku** dle § 22a odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

III.

Dle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., se účastníku řízení **Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek**, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdružice, **plnění zakázaných a neplatných rozhodnutí sdružení soutěžitelů** popsaných ve výroku I. a II. tohoto rozhodnutí **do budoucna zakazuje**.

IV.

Dle § 22a odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., se účastníku řízení

Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdržice, za přestupek uvedený ve výroku I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokutu ve výši 192 000 Kč** (slovy: sto devadesát dva tisíc korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

V.

Dle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení **Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek**, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdržice, **ukládá povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 3 500 Kč** (slovy: tři tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. Zahájení a dosavadní průběh správního řízení

1. Dne 22. 11. 2021 zahájil Úřad s **Profesní sdružení – Sanitace nápojových cest, spolek**, IČO 22752790, se sídlem č.p. 288, 349 53 Bezdržice (dále též „**PS Sanitace**“), správní řízení sp. zn. ÚOHS-S0515/2021/KD (dále též „**správní řízení**“) ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů.
2. Možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, Úřad spatřoval ve vydávání doporučených minimálních cen za 1 okruh sanitace a jejich zveřejňování na internetových stránkách PS Sanitace a dále ve schválení ustanovení čl. 4 odst. 2 Etického kodexu „*Členové sdružení přebírají práce vykonané dříve svými kolegy pouze v případě, že předcházející smlouvy byly řádně ukončeny nebo zrušeny*“. Tato jednání mohla dle Úřadu naplňovat znaky skutkové podstaty zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, jehož cílem nebo výsledkem mohlo být narušení hospodářské soutěže v oblasti poskytování služeb sanitace výčepních zařízení.
3. Důvodnými indiciemi¹ pro zahájení správního řízení bylo zajištění dokumentů s názvem „*USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 14.4.2018*“, „*USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 20.6.2020*“ obsahujících informace o schválení zvýšení doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace valnou hromadou PS Sanitace a „*Etický kodex schválený valným shromážděním ve Stříteži dne*

¹ Viz dokument č. 1 spisu správního řízení sp. zn. ÚOHS-S0515/2021/KD (dále jen „**spis**“).

12. května 2012“, v rámci šetření podnětu týkajícího se možného porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže v dané věci².

4. Účastník řízení vyjádřil svým přípisem ze dne 30. 1. 2023³ zájem o proceduru narovnání dle Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 8. listopadu 2013 o proceduře směřující k urychlení průběhu správního řízení využitím institutu žádosti o snížení pokuty dle § 22ba odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže (Procedura narovnání).⁴ Úřad následně v rámci správního řízení v souladu s Oznámením o narovnání a příslušnými ustanoveními zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, proceduru narovnání zahájil.⁵ V jejím rámci byly účastníku řízení sděleny základní skutkové okolnosti případu, ze kterých Úřad vycházel při kvalifikaci jeho jednání posuzovaného v rámci správního řízení, hlavní důkazy a jejich právní hodnocení. Současně byl účastník řízení seznámen s předpokládanou výší pokuty, kterou mu Úřad hodlá uložit. Následně dne 24. 3. 2023 účastník řízení vyjádřil zájem v proceduře narovnání pokračovat.⁶
5. V rámci procedury narovnání Úřad vydal dne 12. 6. 2023 stručné sdělení výhrad, ve kterém účastníku řízení sdělil základní skutkové okolnosti případu, jejich právní hodnocení, odkázal na důkazy obsažené ve spise a informoval o předpokládané výši pokuty.⁷
6. Úřad umožnil účastníku řízení seznámit se s podklady rozhodnutí a stanovil mu lhůtu pro vyjádření se k těmto podkladům a k zaslání návrhu na doplnění dokazování.⁸
7. Úřad obdržel od účastníka řízení závěrečnou žádost o snížení pokuty ve smyslu § 22ba odst. 2 ve spojení s § 22ba odst. 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.⁹ Vzhledem ke splnění všech podmínek Úřad vydává v rámci procedury narovnání toto stručné rozhodnutí.

II. Charakteristika účastníka řízení

8. PS Sanitace je právnickou osobou, která vznikla dne 16. 2. 2012 dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. 1. 2014 je spolkem ve smyslu § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. PS Sanitace působí na území České republiky.¹⁰
9. PS Sanitace se zaměřuje na zvyšování kvality služeb v oblasti sanitace nápojových cest. Cílem, účelem a smyslem spolku je prosazovat a dbát o vysokou kvalitu služeb svých členů, chránit a prosazovat jejich oprávněné zájmy při výkonu jejich činnosti, zejména, mimo jiné, zajišťovat a rozvíjet odbornost svých členů a zájemců směřující k dobré praxi ve výše uvedené oblasti, usilovat o zvýšení etického vědomí v oblasti sanitační činnosti, usilovat o spolupráci se všemi

² Podnět byl šetřen pod spisovou značkou ÚOHS-P0429/2021/KD a následně se stal součástí spisu.

³ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 77 spisu.

⁴ Dále jen „Oznámení o narovnání“ – dostupné z <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

⁵ Viz dokument č. 78 spisu.

⁶ Viz dokument č. 83 spisu.

⁷ Viz dokument č. 90 spisu.

⁸ Viz dokument č. 93 spisu.

⁹ Viz dokument č. 94 spisu.

¹⁰ Viz čl. III. stanov PS Sanitace schválených dne 13. 4. 2019 (dále též „Stanovy“), příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

pivovary v ČR v rámci Českého svazu pivovarů a sladoven s cílem sjednocení a závaznosti sanitací nápojových cest a tím zvýšení kvality čepovaného nápoje.¹¹ Orgány PS Sanitace jsou valná hromada, předseda, správní rada, revizní komise a etická komise.¹² Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku, který je tvořen všemi jeho členy.¹³

10. PS Sanitace nemá status profesní komory zřizované zvláštním předpisem veřejného práva a podmínkou pro provádění činností sanitačních techniků není povinné členství v PS Sanitace.
11. Členové PS Sanitace jsou mimo jiné povinni jednat ve shodě s cíli spolku, dodržovat jeho stanovy a etický kodex.¹⁴ Členové PS Sanitace jsou s etickým kodexem při vstupu do spolku seznámeni a jsou povinni jej podepsat.¹⁵
12. Správní rada spolku může rozhodnout o ukončení členství člena v případě, že tento nesplňuje základní podmínku členství podle čl. V. Stanov nebo pro závažné porušení Stanov nebo etického kodexu. Členství v takovém případě končí dnem, kdy bylo doručeno rozhodnutí správní rady PS Sanitace příslušnému členovi, nebude-li toto rozhodnutí zrušeno či změněno.¹⁶

III. Zjištěné skutečnosti

III.1. Schválení a zveřejnění doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace

13. Úřad v rámci šetření podnětu zajistil dne 7. 9. 2021 dokumenty s názvem „*USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 14.4.2018*“¹⁷, „*USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 20.6.2020*“¹⁸ a „*Zápis ze schůzky správní rady ze dne 8.12.2017*“¹⁹ zveřejněné na internetových stránkách PS Sanitace www.sanitacegastro.cz, v sekci *Dokumenty sdružení*²⁰.
14. Z dokumentu *Zápis ze zasedání správní rady ze dne 8. 12. 2017* vyplývá, že na jednání správní rady byl předložen návrh na zvýšení minimální doporučené ceny za 1-2 kohouty na 500 Kč bez DPH a že bylo správní radou odsouhlaseno navrhnout valné hromadě zvýšení minimální doporučené ceny na 450 Kč bez DPH za 1-2 kohouty. Z usnesení z valné hromady PS Sanitace ze dne 14. 4. 2018 vyplývá, že bylo **valnou hromadou PS Sanitace schváleno zvýšení doporučené minimální ceny za 1 okruh²¹ sanitace na 450 Kč bez DPH.**

¹¹ Viz čl. IV. Stanov PS Sanitace, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹² Viz čl. IX. Stanov PS Sanitace, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹³ Viz čl. X. odst. 1 Stanov, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹⁴ Viz čl. VI. odst. 1 Stanov PS Sanitace, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹⁵ Viz čl. VI. odst. 3 Stanov PS Sanitace, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹⁶ Viz čl. VIII. odst. 4 Stanov PS Sanitace, příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

¹⁷ Viz příloha č. 10 dokumentu č. 1 spisu, dokument *USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 14.4.2018* je datován 10.5.2018.

¹⁸ Viz příloha č. 9 dokumentu č. 1 spisu, Dokument *USNESENÍ Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 20.6.2020* je datován 21. 7. 2020

¹⁹ Viz příloha č. 11 dokumentu č. 1 spisu.

²⁰ Viz příloha č. 8 dokumentu č. 1 spisu.

²¹ Pozn.: 1-2 kohouty jsou z hlediska technologického postupu ekvivalentní 1 okruhu sanitace, viz příloha č. 1 dokumentu č. 65 spisu.

15. Z usnesení z valné hromady PS Sanitace konané dne 20. 6. 2020 vyplývá, že bylo **valnou hromadou PS Sanitace schváleno zvýšení doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace na 500 Kč.**²²
16. Všechny výše uvedené dokumenty byly veřejně dostupné na internetových stránkách PS Sanitace.²³ PS Sanitace Úřadu ve svém přípisu ze dne 3. 12. 2023²⁴ mj. navrhlo odstranění předmětných dokumentů ve lhůtě do 1 měsíce ze svých internetových stránek. Úřad ke dni 6. 1. 2022 ověřil, že všechny výše uvedené dokumenty nebyly na internetových stránkách PS Sanitace již dostupné.²⁵ PS Sanitace informovalo své členy o odstranění dokumentů ze svých internetových stránek na valné hromadě, která se konala dne 11. 6. 2022.²⁶ Dále na téže schůzi valná hromada PS Sanitace vzala na vědomí, že (cit.): „*Profesní sdružení informace o cenách svých členů nemonitoruje, ani je nekontroluje(...)*že uvedené ceny nejsou závazné a při tvorbě svých cen k nim členové nebudou žádným způsobem přihlížet.“²⁷
17. Dle vyjádření PS Sanitace²⁸ ve znění dokumentu „*Usnesení Valné hromady profesního sdružení – Sanitace nápojových cest z 14.4.2018*“ v části týkající se doporučených minimálních cen za 1 okruh sanitace je chybně uvedeno, že se jedná o zvýšení, neboť v materiálech PS Sanitace nejsou doklady o tom, že by byly minimální ceny doporučovány již dříve. Úřad v průběhu správního řízení rovněž nezjistil, že by PS Sanitace schválilo minimální doporučené ceny před 14. 4. 2018. Dále PS Sanitace uvedlo, že ustanovení týkající se minimálních cen byla pouze doporučeními, jednalo se spíše o ilustrativní výpočet minimálních nákladů a marže. PS Sanitace Úřadu dále sdělilo, že jeho členové se schválenými doporučenými minimálními cenami neřídí a ani je při cenotvorbě nezohledňují. Z vyjádření PS Sanitace vyplývá, že ceny členů PS Sanitace nijak nemonitoruje ani nekontroluje.²⁹
18. Účastník řízení dále doplnil, že účelem vytvoření minimálních doporučených cen za 1 okruh sanitace bylo pomoci svým členům – drobným živnostníkům, aby se tito orientovali na trhu. Jednalo se pouze o pomoc s kalkulací minimálních cen s ohledem na obvyklé náklady, a tedy i obranu proti dumpingovým cenám.³⁰
19. Úřad v průběhu správního řízení nezjistil skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by PS Sanitace vyzývalo své členy k dodržování doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace či by kontrolovalo její dodržování, popřípadě že by její nedodržování dokonce sankcionovalo. Úřad zároveň nezjistil, že by jednotliví členové PS Sanitace valnou hromadou schválené minimální doporučené ceny využívali či je jinak zohledňovali při své vlastní cenotvorbě.³¹

²² Toto zvýšení bylo schváleno celkem 72 hlasy ze 74 přítomných.

²³ Informace o datu zveřejnění výše uvedených dokumentů na internetových stránkách PS Sanitace nemá k dispozici, viz příloha č. 1 dokumentu č. 65 spisu.

²⁴ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 6 spisu.

²⁵ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 10 spisu.

²⁶ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 70 spisu.

²⁷ Viz příloha č. 4 dokumentu č. 73 spisu.

²⁸ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 15 spisu.

²⁹ Tamtéž.

³⁰ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 6 spisu.

³¹ Úřad v rámci správního řízení oslovil reprezentativní vzorek členů spolku napříč všemi regionálními skupinami poskytujících služby sanitace nápojových cest třetím osobám, viz dokumenty č. 17–31, 36–39, 47, 51–58, 61 spisu.

III.2. Přijetí ustanovení článku 4 odst. 2 Etického kodexu

20. Na internetových stránkách PS Sanitace Úřad zajistil dne 7. 9. 2021 etický kodex PS Sanitace schválený valnou hromadou ve Stříteži dne 12. 5. 2012 (dále též „**Etický kodex**“). Etický kodex je vedle Stanov hlavní vnitřní předpis spolku, který závazným způsobem upravuje zásady chování, práva a povinnosti jeho členů.³²
21. V článku 4 odst. 2 Etického kodexu je uvedeno (cit.): *„Členové sdružení přebírají práce vykonané dříve svými kolegy pouze v případě, že předcházející smlouvy byly řádně ukončeny nebo zrušeny.“* Kontrolu dodržování Etického kodexu upravuje článek 6, dle kterého (cit.): *„Profesní sdružení musí uplatnit principy tohoto Etického kodexu. Zaručí rovněž sledování dodržování těchto principů v rámci svých regulačních systémů. Jestliže některý člen sdružení poruší principy tohoto Etického kodexu Etická komise musí informovat o příslušných okolnostech včetně právních sankcí, které byly přijaty. Po obdržení dostatečných informací prověří případ Etická komise a přijme příslušná disciplinární opatření v souladu s národními právními a regulačními nařízeními profesního sdružení, uloží sankce provinilému jednotlivci. Buď formou pokuty nebo v případě hrubého porušení etického kodexu vyloučením z řad členů sdružení.“* Povinnost členů dodržovat ustanovení etického kodexu obsahují také Stanovy v čl. VI. odst. 1 (cit.): *„Členové jsou povinni jednat ve shodě s cíli spolku, dodržovat jeho stanovy a etický kodex“* a v čl. VI. odst. 3 (cit.): *„Dodržovat etický kodex spolku, se kterým jsou při vstupu do spolku seznámeni a který při vstupu jsou povinni podepsat.“*
22. Etický kodex obsahující předmětné ustanovení je platný a účinný ode dne 12. 5. 2012.³³ Dle jeho článku 7 měl být zveřejněn na internetových stránkách PS Sanitace www.sanitacegastro.cz, odkud jej Úřad včetně znění článku 4 odst. 2 (viz výše) zajistil. V tomto znění byl na stránkách PS Sanitace dostupný ještě ke dni zahájení správního řízení. Na Valné hromadě PS Sanitace, která se konala dne 11. 6. 2022 došlo ke změně znění Etického kodexu; předmětné ustanovení článku 4 odst. 2 z něj bylo vypuštěno.³⁴
23. PS Sanitace k otázce důvodu vzniku a účelu článku 4 odst. 2 Etického kodexu uvedlo, že toto ustanovení do něj bylo zapracováno s ohledem na to, že se často stávalo, že zákazník neuhradil platbu za provedenou činnost jednomu z členů PS Sanitace. Následně pak uzavřel smlouvu s jiným členem PS Sanitace, kterému rovněž cenu za provedené dílo neuhradil. Přijetí předmětného ustanovení bylo tedy reakcí na druhotnou platební neschopnost, které byli členové sdružení vystaveni jednáním zákazníků. Snahou PS Sanitace bylo, aby existovala informace mezi jeho členy o tom, zda zákazník plní své závazky či nikoliv.³⁵
24. PS Sanitace také uvedlo, že dodržování ustanovení článku 4 odst. 2 Etického kodexu není z jeho strany žádným způsobem kontrolováno a v minulosti neprojednávalo žádný případ porušení tohoto ustanovení Etického kodexu ani neuložilo v této souvislosti žádnou sankci.³⁶

³² Viz příloha č. 7 dokumentu č. 1 spisu.

³³ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 15 spisu.

³⁴ Viz příloha č. 4 dokumentu č. 73 spisu.

³⁵ Viz příloha č. 1 dokumentu č. 15 spisu.

³⁶ Tamtéž.

25. Z oslovení členů PS Sanitace vyplynulo, že většina z nich znění předmětného ustanovení Etického kodexu nerozumí, případně jej vůbec nebere v potaz. Nebylo zjištěno, že by v praxi bylo toto ustanovení Etického kodexu členy spolku plněno.³⁷
26. Úřad v průběhu správního řízení nezjistil skutečnosti nasvědčující tomu, že by PS Sanitace, resp. některý z jeho orgánů, iniciovalo jakoukoliv formu kárného, disciplinárního či obdobného postihu pro nedodržování ustanovení článku 4 odst. 2 Etického kodexu. V průběhu řízení nebyl zjištěn žádný případ, kdy by PS Sanitace projednávalo (nebo obdrželo oznámení o) porušení předmětného ustanovení Etického kodexu.

IV. Právní posouzení

IV.1. Použité znění právních norem

27. Protiprávnost určitého jednání se posuzuje dle právní normy platné v době spáchání přestupku, není-li pozdější právní úprava pro účastníka řízení příznivější. Pro posouzení, zda by bylo použítí pozdější právní úpravy pro účastníka řízení příznivější, je rozhodujícím kritériem celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci předpisu platného v době spáchání přestupku či aplikaci pozdější právní úpravy reálně pro účastníka řízení dosaženo. Za dobu spáchání přestupku se pak považuje okamžik jeho dokonání, neboť teprve tehdy je uskutečněno jednání, jež je předmětem právního posouzení. Dle § 8 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů a nálezu Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. (dále jen „**přestupkový zákon**“),³⁸ je přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán, přestupkem trvajícím. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden přestupek až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu.³⁹ V posuzovaném případě došlo k ukončení protiprávního stavu dne 22. 11. 2021; dnem zahájení správního řízení.
28. V době spáchání přestupku byl účinný zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. Od spáchání přestupku až dosud nabyly účinnosti 3 novely zákona o ochraně hospodářské soutěže, a to zákon č. 261/2021 Sb., zákon č. 417/2021 Sb. a zákon č. 226/2023 Sb. Od 1. 7. 2017 je rovněž účinný **přestupkový zákon**, který je třeba při posuzování příznivosti právní úpravy rovněž vzít v úvahu.
29. Po posouzení veškerých aspektů a výhodnosti znění pozdějších novel pro účastníka řízení dospěl Úřad k závěru, že tyto nejsou pro účastníka příznivější, a proto Úřad při hmotněprávním posuzování deliktního jednání účastníka řízení v daném případě postupuje dle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. (dále též „**ZOHS 262**“).

³⁷ Úřad v rámci správního řízení oslovil reprezentativní vzorek členů spolku napříč všemi regionálními skupinami poskytující služby sanitace nápojových cest třetím osobám, viz dokumenty č. 17–31, 36–39, 47, 51–58, 61 spisu.

³⁸ Přestupkový zákon upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku. Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí jeho účinnosti hledí jako na přestupky podle tohoto zákona.

³⁹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 as 21/2007-99 ze dne 18. 10. 2006.

Aplikaci přestupkového zákona ve znění pozdějších novel Úřad rovněž neshledává být pro účastníka řízení příznivější, Úřad tak bude aplikovat přestupkový zákon ve znění nálezu Ústavního soudu č. 325/2020 Sb.

30. Procesní úprava vztahující se k předmětnému správnímu řízení je roztříštěna do několika zákonů. Z hlediska procesního platí obecná zásada, že nové procesní právo (jeho změny) platí ode dne nabytí účinnosti nové právní úpravy i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti s tím, že právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti, zůstávají zachovány, pokud přechodné ustanovení nestanoví něco jiného.
31. Úřad při vedení správního řízení vychází primárně z procesních ustanovení zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, která představují *lex specialis* k obecné právní úpravě správního řízení; Úřad postupuje dle znění zákona č. 261/2021 Sb. S ohledem na přechodná ustanovení zákona se procesní pravidla stanovená v novele zákona č. 417/2021 Sb. a zákona č. 226/2023 Sb. pro účely tohoto správního řízení neaplikují. Subsidiárně k zákonu o ochraně hospodářské soutěže se použijí přestupkový zákon a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, (coby obecný procesní předpis), a to ve znění pozdějších předpisů.

IV.2. Vymezení soutěžitele

32. Soutěžitelem se dle § 2 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže⁴⁰ rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.
33. Nezbytným předpokladem pro možnou deklaraci zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů je zjištění, zda lze účastníka řízení považovat za soutěžitele, resp. sdružení soutěžitelů. Sdružením soutěžitelů ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže se rozumí nejrůznější formy seskupování soutěžitelů. Pro tato seskupení je typické, že většinou nevyvíjejí vlastní ekonomickou činnost na trhu nebo trzích, kde působí jejich členové, ale právě tyto členy sdružují, ať už za účelem prosazování jejich zájmů, udržování a zkvalitňování úrovně dané profese, pro potřeby činnosti vzdělávací, výzkumné, nebo s cílem prezentovat a zastupovat daný obor na veřejnosti, mezinárodním poli, vůči odborným či vzdělávacím institucím, jiným oborovým sdružením a podobně. Nepřítomnost ziskového prvku v činnosti soutěžitele není z hlediska osobní působnosti zákona rozhodná. Typickým příkladem jsou svazy podnikatelů, živnostenská společenstva, komory a jiné spolky, jež nejsou právními osobami založenými za účelem podnikatelské činnosti, jejichž činnost však může ovlivnit hospodářskou soutěž na trhu výrobků či služeb.
34. V tomto smyslu je PS Sanitace jako spolek sdružující právnické i fyzické osoby, které poskytují služby sanitace nápojových cest, a tedy podnikají v daném oboru, typickým sdružením soutěžitelů, na které plně dopadá osobní působnost zákona (viz § 2 odst. 1 ZOHS 262), neboť svou činností v nejširším pojetí – schvalováním profesních či vnitřních předpisů upravujících

⁴⁰ Definice relevantního trhu obsažená v § 2 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), je od doby účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. 7. 2001, až dosud beze změn.

chování členů sdružení nebo vydáváním stanovisek, případně spoluprací se státními orgány, může ovlivňovat hospodářskou soutěž probíhající v horizontální úrovni mezi jeho členy.

35. Členové PS Sanitace, kteří pravidelně poskytují služby sanitace třetím osobám, zaujímají souhrnně (dle odhadu účastníka řízení) cca 70 % na vymezeném relevantním trhu.⁴¹
36. V této souvislosti je nutno uvést, že členy PS Sanitace jsou v převážné většině podnikající fyzické osoby s obratem do 1 mil. Kč. Z hlediska objemu nejde o trh nijak významný. Na daném trhu neexistují žádné významnější bariéry vstupu (viz podmínky pro vykonávání služeb sanitačního technika výše) a řada provozovatelů pohostinských zařízení si služby sanitace zajišťuje sama.

IV.3. Vymezení relevantního trhu

37. Relevantním trhem je dle § 2 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže⁴² trh zboží,⁴³ které je z hlediska své charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území. Relevantní trh se vymezuje z hlediska věcného (výrobního), geografického a časového.⁴⁴ Z hlediska času se relevantní trh zkoumá pouze v případě, když v konkrétním okamžiku nebo období jsou soutěžní podmínky výrazně odlišné než v jiných obdobích.
38. V případě cílových dohod jsou nároky na přesnost vymezení relevantního trhu nižší než v případě dohod zakázaných pro svůj protisoutěžní účinek.⁴⁵ V případě cílových dohod jeho význam spočívá v primárně v uchopení ekonomického a právního kontextu zakázané dohody.
39. Relevantním trhem je v posuzovaném případě trh, na nějž účastník řízení působí prostřednictvím svých členů a který svými rozhodnutími bezprostředně ovlivňuje. Členové PS Sanitace vykonávají sanitaci nápojových cest včetně výčepního zařízení. Ta spočívá v odstraňování nečistot a mikroorganismů z nápojových cest, které by mohly záporně ovlivnit kvalitu čepovaného nápoje. Vhodnou metodou k provádění sanitace je kombinace chemického roztoku a mechanického působení na nápojové vedení. Pro vykonávání činnosti sanitačního technika je dle PS Sanitace potřeba (cit.): „...podle zákona být vlastníkem

⁴¹ PS Sanitace mělo ke dni 1. 1. 2021 436 členů, ke dni 1. 1. 2022 pak 413 členů, viz přílohy č. 2 a č. 3 dokumentu č. 73 spisu. Pozn.: Celkový počet subjektů poskytujících za úplatu pravidelně služby sanitace na území České republiky třetím osobám není centrálně evidován a přesné statistické údaje o osobách, které podnikají v oblasti poskytování sanitačních služeb, není možné zjistit. Dle svého vyjádření účastník řízení sdružuje zhruba 70 % sanitačních techniků vykonávajících jejich činnost na území ČR, kteří pravidelně poskytují služby sanitace třetím osobám, viz dokument č. 4 spisu.

⁴² Definice relevantního trhu obsažená v § 2 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), je od doby účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. 7. 2001, až dosud beze změn.

⁴³ Legislativní zkratka „zboží“ je konkretizována v § 1 odst. 1 zákona, dle kterého tato zahrnuje zboží a služby.

⁴⁴ Srov. též Sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství publikované v Úředním věstníku C 372/5 ze dne 9. 12. 1997.

⁴⁵ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af75/2010-318 ze dne 23. 2. 2012.

živnostenského oprávnění, vlastníkem zdravotního průkazu, být proškolen z § 4 vyhlášky 50⁴⁶, být proškolen z nakládání s tlakovými lahvemi.⁴⁷

40. Na základě výše uvedeného vymezil Úřad pro účely daného správního řízení relevantní trh z věcného hlediska jako **trh poskytování služeb sanitace nápojových cest**.
41. Z hlediska geografického vymezení relevantního trhu Úřad ověřil, že poskytování služeb sanitace probíhá na celém území ČR za homogenních podmínek. Nebylo zjištěno dílčí území, na němž by podmínky soutěže byly zřetelně odlišné. Jednotliví sanitační technici poskytují své služby na lokálních trzích (odpovídající zpravidla velikosti několika okresů). Vzhledem k tomu, že PS Sanitace sdružuje sanitační techniky z celé České republiky, byl z geografického hlediska relevantní trh pro účely daného řízení vymezen jako území České republiky.
42. Z časového hlediska se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelným, opakovaným poskytováním služeb sanitace nápojových cest a výčepního zařízení.
43. Úřad pro účely tohoto správního řízení vymezil relevantní trh jako **trh poskytování služeb sanitace nápojových cest na území České republiky**.

IV.4. Zákonná a judikatorní východiska

44. Jak bylo uvedeno výše v tomto rozhodnutí, protiprávnost obou jednání účastníka řízení posuzuje Úřad dle ZOHS 262.
45. Ustanovení § 1 ZOHS 262 upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení, spojením soutěžitelů nebo orgány veřejné správy.
46. Dle § 3 odst. 1 ZOHS 262 jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku. Dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané. Kritéria zanedbatelného dopadu dohod na hospodářskou soutěž stanoví Oznámení Úřadu o dohodách, jejichž dopad na soutěž je zanedbatelný (dále též „**Oznámení de minimis**“).⁴⁸ V případě, že se jedná o zakázanou dohodu s cílem narušit hospodářskou soutěž, negativní dopad na hospodářskou soutěž se presumuje. Rozhodnutí sdružení soutěžitelů v otázkách cenotvorby spadají pod tzv. tvrdá omezení a jako taková je lze považovat za dohody, které mají za cíl narušit hospodářskou soutěž, z tohoto důvodu není možné takové jednání považovat za dohodu se zanedbatelným dopadem na soutěž.
47. Pojem „rozhodnutí sdružení soutěžitelů“, které může ovlivnit hospodářskou soutěž, je v zájmu efektivní aplikace zákona vykládán z hlediska projevu vůle široce; zahrnuje nejen rozhodnutí, dohody, usnesení orgánů sdružení či opatření jeho výkonných orgánů, ale také může jít o stanov, vnitřní předpisy sdružení apod. Rozhodnutí sdružení soutěžitelů nemusí být vydáno ve formě předvídané interními předpisy sdružení. Na rozhodnutí sdružení soutěžitelů

⁴⁶ Pozn.: Jedná se o školení pro osoby bez technického vzdělání dle ustanovení § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb. Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu o odborné způsobilosti v elektrotechnice, která byla účinná do 30. 6. 2022.

⁴⁷ Viz dokument č. 4 spisu.

⁴⁸ Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS 262 lze nahlížet jako na formálně či neformálně podchycený projev vůle soutěžitelů učiněný prostřednictvím autority, na kterou sdružení soutěžitelé přenesli oprávnění k jejímu projevu.⁴⁹ Není přitom rozhodné, zda takové rozhodnutí sdružení je přímo závazné pro členy sdružení či nikoliv. Může jít i o pouhé doporučení (bez ohledu na to, jaký může být jeho přesný právní status či charakter), pokud je lze označit za „*věrohodný odraz záměru sdružení (jeho vůle) koordinovat chování svých členů v souladu s podmínkami doporučení.*“⁵⁰

48. Pro právní kvalifikaci protisoutěžního rozhodnutí sdružení není rozhodné, zda je výsledkem konsensu všech členů sdružení a rovněž, zda může nepřímo dopadat i na jednání jiných – v daném sdružení „nesdružených“ soutěžitelů na trhu. Rozhodnutí sdružení pak fakticky nahrazuje projev vůle jednotlivých soutěžitelů ve sdružení. Pro jeho protiprávnost z hlediska zákona je rozhodné, zda ovlivňuje, případně je způsobilé ovlivnit,⁵¹ soutěžní chování členů sdružení, v důsledku čehož toto rozhodnutí má nebo může mít dopad na hospodářskou soutěž.
49. Lze tedy shrnout, že k tomu, aby nejrůznější opatření, doporučení či rozhodnutí učiněná v rámci sdružení soutěžitelů naplnila skutkovou podstatu zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které je s odkazem na § 3 odst. 1 ZOHS 262 zakázané a neplatné, je-li jeho cílem nebo výsledkem narušení hospodářské soutěže, musí být kumulativně splněno několik podmínek. Předně musí jít o úkon sdružení, tzn. ten, kdo za sdružení úkon učinil, musí být orgánem/osobou oprávněnou za sdružení vystupovat, nebo tak alespoň musí být členy sdružení vnímán. Dále musí jít o adresný úkon sdružení směřující k jeho členům (a to i nepřímo, např. prostřednictvím profesního časopisu dodávaného členům, webových stránek sdružení apod.). Ze samotného úkonu pak musí vyplývat (a to alespoň nepřímo) zřetelná snaha o sjednocení soutěžního chování určitého okruhu soutěžitelů, kteří jsou členy sdružení (zejména u doporučujících forem rozhodnutí sdružení soutěžitelů). Pro posouzení toho, zda se jedná o zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, je rovněž třeba, aby se jednalo o takový úkon sdružení, který je přímo zaměřený či alespoň nepřímo způsobující dopad na soutěžní chování jednotlivých soutěžitelů, tj. musí jít o takový projev vůle sdružení, který je zaměřený na způsobení určitého předem předvídaného protisoutěžního následku, popř. který je takový následek alespoň objektivně způsobilý přivodit.

IV.5. Právní posouzení jednání soutěžitele spočívajícího v přijetí a zveřejnění doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace

50. Úřad toto jednání PS Sanitace kvalifikuje jako trvající přestupek, jehož počátek vymezil datem 14. 4. 2018, kdy došlo na jednání Valné hromady PS Sanitace ke schválení doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace ve výši 450 Kč. Vzhledem k ohrožovací povaze přestupku uvedeného v § 22a odst. 1 písm. b) ZOHS 262 již samotné schválení doporučené

⁴⁹ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 33/2009-50 ze dne 12. 4. 2011.

⁵⁰ Srov. věc C-45/85 Verband der Sachversicherer e.V. proti Komisi Evropských společenství, EU:C:1987:34.

⁵¹ ZOHS 262 nevyžaduje, aby zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla, nebo aby následek fakticky již nastal, postačí, že k narušení mohla vést. To znamená, že uzavření dohody v rozporu s § 3 odst. 1 ZOHS 262 je přestupkem ohrožovacím, k jehož naplnění postačí ohrožení (tzn. reálné bezprostřední nebezpečí vzniku poruchy) zájmu chráněného zákonem. Potencialita narušení soutěže je přitom vztažena nejen k protisoutěžnímu cíli dohody, ale i jejímu protisoutěžnímu následku. Tato skutečnost byla opakovaně potvrzena judikaturou českých soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 19/2006 ze dne 9. 1. 2007 nebo rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006).

minimální ceny za 1 okruh sanitace dne 14. 4. 2018 naplnilo všechny znaky zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů. Doporučená minimální cena byla schválena nejvyšším orgánem PS Sanitace (valnou hromadou), je zřejmé, že byla určena členům PS Sanitace, vyplývá z ní snaha unifikovat jednání členů PS Sanitace při stanovování cen za služby sanitace nápojových cest a rovněž byla způsobilá ovlivnit chování členů PS Sanitace při jejich cenotvorbě (od samého počátku byla dostupná přinejmenším účastníkům valné hromady).

51. Zveřejněním zápisu obsahujícího výši doporučené minimální ceny, schválením navýšení této ceny dne 20. 6. 2020 a zveřejněním zápisu obsahujícího zvýšenou doporučenou minimální cenu za 1 okruh sanitace na 500 Kč (s tím že oba zápisy obsahující informace o schválení doporučené minimální ceny a její výši byly po jejich přijetí bez omezení zveřejněny na internetových stránkách PS Sanitace a dostupné na těchto stránkách byly i ke dni zahájení správního řízení dne 22. 11. 2021) soutěžitel protiprávní stav udržoval. Z důvodu neomezeného zveřejnění bylo jednání PS Sanitace způsobilé ovlivnit nejen chování jeho členů, ale také nečlenů PS Sanitace, kteří poskytují služby sanitace nápojových cest.
52. Vzhledem k tomu, že účastník řízení stanovil minimální doporučenou cenu, jedná se o cílovou dohodu a není potřeba, aby došlo ke skutečnému dopadu na hospodářskou soutěž, dostačující je již potencialita ohrožení hospodářské soutěže, která postačuje k tomu, aby byla naplněna skutková podstata přestupku v § 22a odst. 1 písm. b) ZOHS 262. Ačkoliv nebylo prokázáno, že by došlo k reálnému dopadu na hospodářskou soutěž na vymezeném relevantním trhu, již samotné přijetí doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace a její následné zveřejnění na internetových stránkách PS Sanitace mohlo ovlivnit cenovou strategii jednotlivých poskytovatelů služeb sanitace nápojových cest, čímž bylo také způsobilé ovlivnit soutěž na trhu poskytování služeb sanitace nápojových cest na území České republiky.
53. Odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž je odpovědností objektivní. Zákon tedy Úřadu neukládá, aby u osob, které hodlá za porušení hmotněprávních ustanovení zákona sankcionovat, zkoumal zavinění.⁵²
54. Úřad konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že posuzované jednání účastníka řízení představuje cílové narušení hospodářské soutěže, neuplatní se u něj pravidlo *de minimis*, resp. nespadá mezi dohody, jejichž dopad na soutěž je zanedbatelný (jež nejsou považovány za zakázané).⁵³
55. Posuzované jednání účastníka řízení taktéž nesplňuje podmínky pro vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 ZOHS 262, účastník řízení ani důkazy pro takové vynětí nepředložil a taktéž nejsou naplněny podmínky pro uplatnění žádné z blokových výjimek přijatých na základě nařízení Evropské komise nebo Rady Evropské unie.

⁵² Od nabytí účinnosti novely zákona o ochraně hospodářské soutěže provedené zákonem č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (ode dne 1. 9. 2009). Předchozí znění zákona o ochraně hospodářské soutěže předpokládalo možnost uložení pokuty či opatření k nápravě za protisoutěžní delikt pouze tehdy, jestliže k porušení zákona docházelo zaviněně, resp. úmyslně nebo z nedbalosti.

⁵³ Ostatně s ohledem na tržní podíl členů účastníka řízení by se ani práh *de minimis* neuplatnil.

IV.6. Právní posouzení jednání soutěžitele spočívajícího v přijetí ustanovení čl. 4 odst. 2 Etického kodexu

56. Úřad jednání účastníka řízení v podobě přijetí předmětného ustanovení Etického kodexu, které bylo v účinnost až do 11. 6. 2022 (prokazatelně účinné v době zahájení správního řízení dne 22. 11. 2021), kvalifikuje jako trvající přestupek, jehož počátek vymezil dnem 12. 5. 2012, kdy bylo znění Etického kodexu schváleno valnou hromadou, přičemž již tímto okamžikem naplnilo jednání účastníka řízení všechny znaky zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů. Znění ustanovení článku 4 odst. 2 Etického kodexu bylo přijato orgánem oprávněným za PS Sanitace vystupovat, z jeho znění vyplývá, že je určeno členům PS Sanitace, vyplývá z něj snaha ovlivnit chování členů PS Sanitace v rámci jejich podnikatelské strategie. Členové PS Sanitace byli s textem Etického kodexu, zveřejněného na internetových stránkách PS Sanitace, seznámeni a zároveň byli povinni jej dodržovat. Etický kodex obsahující předmětné ustanovení nebyl od svého vzniku měněn a předmětné ustanovení bylo odstraněno až po zahájení správního řízení dne 22. 11. 2021.
57. Šetřením Úřadu nebylo zjištěno, že by dodržování tohoto ustanovení ze strany PS Sanitace bylo kontrolováno, či dokonce sankcionováno, přesto již samotné přijetí ustanovení Etického kodexu mohlo ovlivnit chování členů PS Sanitace v otázce jejich podnikatelské strategie.
58. Ačkoliv přijetím předmětného ustanovení Etického kodexu nedošlo k uzavření cílové dohody, tedy nelze bez dalšího presumovat jeho negativní vliv na hospodářskou soutěž, vzhledem k tomu, že podíl členů PS Sanitace na trhu poskytování sanitačních služeb představuje zhruba 70 %, nemůže být toto jednání PS Sanitace vyřazeno ze zákazu dohod na základě pravidla *de minimis*. Vzhledem k vysokému tržnímu podílu bylo přijetí a uplatňování tohoto ustanovení reálně schopné vést k omezení soutěže mezi členy PS Sanitace, kteří na jeho základě mohli požadovat informace od svých konkurentů o jejich obchodních partnerech, tyto informace si vyměňovat a snížit tak vzájemnou nejistotu týkající se chování ostatních soutěžitelů na trhu.
59. Úřad dodává, že i přes to, že na základě vyjádření PS Sanitace bylo ustanovení přijato za účelem ochrany před druhotnou platební neschopností zákazníků jeho členů, tak není možné, aby sdružení soutěžitelů svým jednáním takto ovlivňovalo podnikatelskou strategii svých členů, a to bez ohledu na to, jaký cíl je takovým jednáním sledován, nebo zda má takové ovlivnění skutečný dopad na hospodářskou soutěž.
60. Odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž je odpovědností objektivní. Zákon tedy Úřadu neukládá, aby u osob, které hodlá za porušení hmotněprávních ustanovení zákona sankcionovat, zkoumal zavinění.
61. Posuzované jednání účastníka řízení taktéž nesplňuje podmínky pro vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 ZOHS 262, účastník řízení ani důkazy pro takové vynětí nepředložil a taktéž nejsou naplněny podmínky pro uplatnění žádné z blokových výjimek přijatých na základě nařízení Evropské komise nebo Rady Evropské unie.

IV.7. Dopad na obchod mezi členskými státy

62. V průběhu správního řízení Úřad nezjistil, že by jednání účastníka řízení byla způsobilá přímo či nepřímo, skutečně či potenciálně ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie, resp. měla unijní rozměr. Hospodářská soutěž v dané oblasti probíhá především na národní úrovni

a finanční objem dotčeného zboží nepřesahuje stanovenou hranici.⁵⁴ V tomto případě proto Úřad neshledal podstatný vliv na obchod mezi členskými státy, tj. z důvodu absence unijního prvku neaplikoval čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie.

V. Odůvodnění výše pokuty

63. Při úvahách o uložení pokuty vychází Úřad ze znění ZOHS 262 a přiměřeně z pravidel Postupu při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném od 24. 4. 2018 (dále jen „**Metodika pro ukládání pokut**“).⁵⁵ Metodika pro ukládání pokut neupravuje podrobnosti k ukládání pokut sdružením soutěžitelů, a proto ji lze na daný případ využít pouze z hlediska základních principů přiměřeně s ohledem na okolnosti případu.
64. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu⁵⁶, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností. Dle judikatury českých soudů⁵⁷ konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena jeho represivní funkce, aniž by ovšem byl pro něj zjevně likvidačním. Uložená pokuta by tak měla plnit jak funkci represivní, tak preventivní.
65. Za porušení § 3 odst. 1 ZOHS 262 jednáním, jež je trvajícím přestupkem, je Úřad oprávněn uložit pokutu za celou dobu trvání porušení zákona v případě, že posuzované jednání bylo zakázané po celou dobu jeho účinnosti. V případě, že se účastník řízení dopustí více sbíhajících se přestupků postupuje Úřad při vyměření pokuty v souladu s tzv. absorpční zásadou, tedy vyměří pokutu za ten ze sbíhajících se přestupků, který je nejpřísněji trestný, a takto vyměřenou pokutu zvýší s ohledem na další spáchané přestupky.
66. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Zákonnost je zaručena aplikací zákonných kritérií, jež jsou taxativně vymezena v § 22b odst. 1 ZOHS 262 (přihlédne se k závažnosti přestupku, a to zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále se přihlédne k jednání právnické osoby nebo orgánu veřejné správy v průběhu řízení před Úřadem a jejich snaze odstranit škodlivé následky přestupku). Při individualizaci trestu je třeba přihlédnout ke všem specifikům konkrétního případu. Při posuzování konkrétní závažnosti přestupku není hlavním kritériem skutková podstata přestupku, nýbrž především intenzita

⁵⁴ Viz Sdělení komise *Pokyny k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy* (2006/C 291/17).

⁵⁵ Metodika pro ukládání pokut je dostupná z <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

⁵⁶ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 15/2013 ze dne 11. 7. 2013, cit: „*Nelze po správních orgánech očekávat přesné zdůvodnění, proč byla uložena pokuta zrovna ve výši 200.000 Kč a nikoliv například ve výši 210.000 Kč. Podstatou správního uvážení je, že s ohledem na pestrost možných situací není možné nastavit žádný univerzální vzorec pro výpočet konkrétní výše pokuty. Pokud by tomu tak bylo, zahrnul by jej bezesporu zákonodárce přímo do zákona. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné, že výše pokuty byla uložena v zákonném rozmezí a řádně zdůvodněna, bylo přihlédnuto ke všem zákonným hlediskům a úvahy žalované se pohybují v mezích správního uvážení.*“

⁵⁷ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 27/2006 ze dne 6. 4. 2007 potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 48/2007 ze dne 26. 4. 2010.

skutkových okolností s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.⁵⁸

67. Podle § 22a odst. 2 ZOHS 262 se za přešupek podle odstavce 1 písm. b) uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období, není-li dále stanoveno, že za přešupek podle odstavce 1 písm. b) se pokuta neuloží.⁵⁹ Úřad hodnotil jak povahu, tak také závažnost posuzovaného jednání, přičemž zohlednil zejména, že nedošlo ke skutečnému narušení hospodářské soutěže. Dále přihlédl k významnosti zasaženého trhu a velikosti členů PS Sanitace (viz výše). Pokud jde o charakter PS Sanitace jakožto sdružení soutěžitelů, je zjevné, že tržní síla a velikost jednotlivých členů tohoto sdružení není vůči němu v zásadním nepoměru. Členství v PS Sanitace je dobrovolné a PS Sanitace sdružuje více než 400 členů. PS Sanitace rovněž není sdružením s omezeným počtem soutěžitelů, které nemá žádné příjmy, kterými by nemohlo případně uloženou pokutu uhradit. Úřad tak, přestože se typově jedná o velmi závažnou praktiku týkající se určení cen, v daném případě hodlá PS Sanitace uložit pokutu dle § 22a odst. 2 ZOHS 262 v rozmezí do 10 000 000 Kč a nevycházet z celkového obratu jejich členů, resp. ukládat pokutu dle § 22a odst. 3.
68. Úřad nejprve konstatuje, že nehodlá účastníku řízení navyšovat pokutu za přešupek spočívající v přijetí ustanovení článku 4 odst. 2 Etického kodexu, a to s ohledem na skutečnost, že se jedná o výsledkovou dohodu, která měla pouze potenciální dopad na relevantní trh, a účastník řízení bezprostředně po zahájení správního řízení navrhl Úřadu závazky (které by bylo možné s ohledem na charakter jednání přijmout) a zároveň ke splnění navržených závazků v podobě odstranění závadného stavu přistoupil.
69. Při stanovení konkrétní výše pokuty za přešupek spočívající ve schválení a zveřejnění doporučených minimálních cen Úřad předně vycházel ze zákonem předepsaných kritérií (viz výše), která má v sobě tato pokuta odrážet. Rovněž Úřad zohlednil i další specifika případu, která jsou vzhledem ke svému charakteru pro stanovení výše pokuty relevantní, a zároveň zvažoval případné přitěžující nebo polehčující okolnosti.
70. Co se týče závažnosti přešupku, je třeba při určení konkrétní výše pokuty zohlednit jak typovou, tak konkrétní závažnost jednání, jež je předmětem správního řízení. V tomto rozhodnutí Úřad konstatoval, že vydávání doporučených minimálních cen za 1 okruh sanitace a jejich zveřejnění na internetových stránkách PS Sanitace je porušením § 3 odst. 1 ZOHS 262, neboť účastník řízení přijal a uplatňoval zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu. Jde o jednání spadající pod zakázané dohody o přímém určování cen, přičemž jde o tzv. cílovou dohodu, u níž se předpokládá, že její dopad není zanedbatelný. S ohledem na typovou závažnost protisoutěžního jednání hodnotí Úřad schválení a zveřejnění doporučených minimálních cen za 1 okruh sanitace jako velmi závažný přešupek.
71. Pokud jde o posouzení individuální míry závažnosti posuzovaného přešupku Úřad uvádí, že ve správním řízení nebyl prokázán skutečný negativní dopad zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů na hospodářskou soutěž na vymezeném relevantním trhu. Nebezpečným tak Úřad

⁵⁸ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 1/2012 ze dne 3. 4. 2012.

⁵⁹ Případy, kdy se pokuta neuloží, jsou upraveny v § 22 ba odst. 1 písm. a) ZOHS 262 a týkají se soutěžitelů, kteří splňují stanovené podmínky (využijí tzv. Leniency program).

shledává potenciální narušení soutěže, k němuž mohlo na základě předmětného rozhodnutí sdružení soutěžitelů dojít. Individuální závažnost posuzovaného jednání zvyšuje skutečnost, že členové PS Sanitace zaujímají na relevantním trhu významný podíl⁶⁰, a tedy i potenciální dopad z hlediska velikosti jejich tržního podílu není zanedbatelný. Z důvodu, že PS Sanitace zveřejnilo dokumenty obsahující schválené doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace na internetových stránkách bez omezení, dosahovalo ohrožení hospodářské soutěže na relevantním trhu vyšší intenzity, než pokud by byly tyto doporučené ceny zveřejněny pouze interně pro členy PS Sanitace.

72. Na základě výše uvedeného stanovil Úřad základní částku pokuty za přestupek spočívající ve schválení a zveřejnění doporučených minimálních cen za 1 okruh sanitace na 300 000 Kč, tj. v úrovni 3 % z maximální hranice pokuty 10 mil. Kč.
73. Úřad dále zohlednil jednání účastníka řízení v průběhu správního řízení a jeho snahu odstranit škodlivé následky přestupku. Jako polehčující okolnost posoudil Úřad skutečnost, že účastník řízení po zahájení správního řízení ukončil vytykané jednání a veškeré dokumenty obsahující doporučené minimální ceny ze svých internetových stránek stáhl, o čemž zároveň informoval členy PS Sanitace.
74. Dále Úřad zohlednil skutečnost, že účastník řízení v průběhu správního řízení předložil Úřadu compliance program, který upravuje způsob a možnosti jednání PS Sanitace a jeho členů.⁶¹ Compliance program předložený účastníkem řízení hodnotí Úřad s ohledem na jeho charakter, míru a včasnost jeho spolupráce a kvalitu navrhovaných opatření jako dostatečný.
75. Za výše uvedené skutečnosti Úřad snížil základní částku pokuty o 20 %.
76. Při uplatnění výše uvedených zákonných východisek a základních zásad při ukládání pokut a s ohledem na požadavek zajištění dostatečně účinného prosazování soutěžního práva stanovil Úřad výslednou výši pokuty na 240 000 Kč.
77. Úřad na základě splnění všech podmínek pro narovnání snížil účastníku řízení výslednou částku pokuty o 20 %, tedy na částku 192 000 Kč.
78. Pokutu uloženou ve shora uvedené výši nepovažuje Úřad za likvidační.⁶²

VI. Úhrada pokuty

79. Účastník řízení provede úhradu pokuty **na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj**, číslo účtu **3754-17721621/0710**, jako variabilní symbol uvede své identifikační číslo. Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

VII. Nápravné opatření

80. Účastník řízení v průběhu správního řízení odstranil veškeré dokumenty obsahující doporučené minimální ceny. Na jednání valné hromady informoval své členy o vedeném správním řízení a skutečnosti, že doporučené minimální ceny za 1 okruh sanitace považuje Úřad za zakázanou dohodu, dále své členy informoval, že při tvorbě svých cen k nim členové nemají přihlížet. PS Sanitace zároveň na dané valné hromadě schválil změnu Etického kodexu

⁶⁰ Členové PS Sanitace sdružují zhruba 70 % z celkového počtu sanitačních techniků působících na území ČR.

⁶¹ Viz příloha č. 2 dokumentu č. 100 spisu.

⁶² Viz přílohy č. 2, č. 5 dokumentu č. 65 spisu.

(odstranil článek 4 odst. 2). S ohledem na výše uvedené není nutné, aby Úřad v tomto správním řízení ukládal účastníku řízení nápravné opatření spočívající v odstranění dokumentů a informování členů PS Sanitace o protisoutěžním charakteru výše uvedených jednání, a o skutečnosti, že k informacím uvedeným v těchto dokumentech nemají přihlížet.

VIII. Zákaz plnění dohody

81. V souladu s § 7 odst. 1 zákona uložil Úřad účastníku řízení PS Sanitace zákaz plnění rozhodnutí sdružení soutěžitelů popsáno ve výroku I. a II. tohoto rozhodnutí do budoucna.

IX. Náklady řízení

82. Vzhledem k tomu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že účastník řízení PS Sanitace porušil zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona, jsou splněny zákonné podmínky dané § 95 odst. 1 přestupkového zákona, v návaznosti na § 79 odst. 5 správního řádu, pro uložení náhrady nákladů správního řízení účastníku řízení. S ohledem na délku a rozsah provedeného dokazování má Úřad za to, že se jednalo o velmi složitý případ, a proto dle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, určil paušální částku nákladů řízení, kterou je povinen účastník řízení uhradit, ve výši 3 500 Kč.
83. Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady se hradí na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu **19-24825621/0710**, konstantní symbol 1148, variabilní symbol **2021010515**.

X. Závěr Úřadu

84. Na základě všech shora podaných důvodů Úřad konstatuje, že bylo prokázáno spáchání přestupků dle zákona spočívajících v uzavření zakázaných dohod narušující hospodářskou soutěž, a tedy v rozporu s § 3 odst. 1 zákona, a proto Úřad rozhodl v souladu s § 67 odst. 1 správního řádu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení dle § 152 odst. 1 a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Mgr. Ing. Kamil Nejezchleb, Ph.D.
místopředseda Úřadu

Obdrží:

Vážená paní
Mgr. MUDr. Jana Kollrossová, advokátka
náměstí Republiky 202/28
301 00 Plzeň

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy